

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KAP/ZAPO	Strana:	1 / 4
Název předmětu:	Zahraniční politika		
Akademický rok:	2023/2024	Tisknuto:	28.05.2024 17:50

Pracoviště / Zkratka	KAP / ZAPO			Akademický rok	2023/2024
Název	Zahraniční politika			Způsob zakončení	Zkouška
Akreditováno/Kredity	Ano, 6 Kred.			Forma zakončení	Kombinovaná
Rozsah hodin	Přednáška 2 [HOD/TYD] Seminář 2 [HOD/TYD]			Zápočet před zkouškou	NE
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	ANO
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	nestanoveno
Zimní semestr	80 / -	0 / -	1 / -	Opakovaný zápis	NE
Rozvrh	Ano			Vyučovaný semestr	Zimní semestr
Vyučovací jazyk	Čeština			Počet dnů praxe	0
Volně zapisovatelný předmět	Ano				
Hodnotící stupnice	1 2 3 4				
Počet hodin kontaktní	0				
Automat. uzn. záp. před zk.	Ne				
Periodicita	K				
Nahrazovaný předmět	Žádný				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Předmět představuje obor analýza zahraniční politiky, výzkum zahraniční politiky a klíčová témata a koncepty výzkumu zahraniční politiky. Kurz se věnuje základním teoretickým pohledům na zahraniční politiku státu, které jsou demonstrovány na řadě současných případových studií. Struktura kurzu je dána rozčleněním čtyř hladin analýzy (levels of analysis), kterými jsou: mezinárodní systém, stát, administrativní aparát státu + zájmové skupiny a jednotlivec. Optikou těchto čtyř hladin mohou být zahraničně politické kroky státu důkladně analyzovány, jejich prostřednictvím lze získat téměř komplexní obraz o rozhodování státu. Probrání jsou nejen aktéři zahraniční politiky, ale pozornost je věnována též institucím tvořícím zahraniční politiku a zahraničně-politické procesy. Konkrétní témata jsou demonstrována na případech vybraných států.

V seminářích se studenti věnují aktuálním otázkám mezinárodní politiky a připravují vlastní analýzy zahraničních politik a vybraných zahraničně-politických témat konkrétních států.

Požadavky na studenta

Zkouška probíhá ve formě písemného testu, kde budou ověřeny znalosti odpřednášené látky, seminářů a také povinné literatury. Student čte pravidelně zadané texty v českém i cizím jazyce a zpracovává v pravidelných intervalech úkoly, které jsou kontrolovány vyučujícím. Tyto úkoly mají formu ústních prezentací či předem definovaných textů, a to na základě dohody mezi studentem a vyučujícím. U prezentace standardní doba trvání je 10-20 minut, u seminární práce je rozsah 10-20 normostran.

Obsah

1. Definice pojmů - mezinárodní vztahy a jejich aktéři, povaha mezinárodního prostředí, co je to zahraniční politika, jaké má cíle a prostředky, typologie zahraniční politiky
2. Mezinárodní systém a mezinárodní režimy - příklady zahraniční politiky států (klasický systém mocenské rovnováhy, jaderná bipolarita), mezinárodní ekonomické režimy
3. Stát jako představitel zahraniční politiky - povaha moderního státu, typologie států a zahraniční politika, malé státy
4. Instituce, které vytvářejí zahraniční politiku - státní aparát a rozhodovací procesy (teoretické modely fungování administrativních aparátů; konkrétní příklady - USA, ČR aj.), whole-of-government approach (PRTs)
5. Zahraniční politika a domácí vlivy - společenské síly a zahraniční

politika státu (zájmové skupiny, vojensko-průmyslový komplex, média, veřejné mínění)

6. Jednotlivec jako tvůrce zahraniční politiky - obrazy skutečnosti, hypotézy o mispercepcech, dichotomická dělení osobností, charakterologie

7. Další aktéři zahraniční politiky - mezinárodní organizace, regionální organizace a uskupení, NGOs, média, ekonomičtí aktéři (u každého aktéra je též probrán konkrétní příklad)

8. Paradiplomacie: zahraniční politika subnárodních aktérů

9. Nástroje zahraniční politiky

10. Diplomacie jako nástroj zahraniční politiky

11. Dějiny diplomacie a pravidla diplomacie, diplomacie v globalizovaném světě

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** PhDr. Jiří Zákravský, Ph.D.
- **Přednášející:** PhDr. Jiří Zákravský, Ph.D. (100%)
- **Vede seminář:** PhDr. Jiří Zákravský, Ph.D. (100%)

Literatura

- **Základní:** Breuning, Marijke. *Foreign policy analysis : a comparative introduction*. 1st pub. New York Palgrave Macmillan, 2007. ISBN 978-0-3122-9619-3.
- **Základní:** Druláková, Radka; Drulák, Petr. *Tvorba a analýza zahraniční politiky*. 2., přeprac. vyd. Praha : Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1184-9.
- **Základní:** Pick, Otto; Handl, Vladimír. *Zahraniční politika České republiky 1993-2004 : úspěchy, problémy a perspektivy*. Praha : Ústav mezinárodních vztahů, 2004. ISBN 80-86506-39-8.
- **Doporučená:** Palmer, Glenn; Morgan, T. Clifton. *A theory of foreign policy*. Princeton : Princeton University Press, 2006. ISBN 0-691-12359-4.
- **Doporučená:** Snyder, R.C. - Bruck, H.W. - Sapin B. *Foreign Policy Decision-Making*,. Palgrave Macmillan, New York, 2002.
- **Doporučená:** Drulák, Petr. *Teorie mezinárodních vztahů*. Vyd. 2. Praha : Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-721-3.
- **Doporučená:** Hill, Christopher. *The changing politics of foreign policy*. Houndmills, Basingstoke, Hampshire ; Palgrave MacMillan, 2003. ISBN 0-333-75423-9.

Časová náročnost

Všechny formy studia

Aktivita	Časová náročnost aktivity [h]
Příprava prezentace (referátu) [3-8]	11
Kontaktní výuka	39
Vypracování seminární práce v bakalářském studijním programu [5-40]	40
Příprava na souhrnný test [6-30]	40
Celkem:	130

Hodnotící metody

Odborné znalosti - odborné znalosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Kombinovaná zkouška,

Odborné dovednosti - odborné dovednosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Demonstrace dovedností (praktická činnost),

Individuální prezentace,

Seminární práce,

Obecné způsobilosti - obecné způsobilosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnoticími metodami:

Individuální prezentace,

Seminární práce,

Předpoklady

Odborné znalosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že je student před zahájením výuky schopen:

charakterizovat základní podobory mezinárodních vztahů

Odborné dovednosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že student před zahájením výuky dokáže:

analyzovat historicko-politické události s využitím teoretických znalostí o formování mezinárodního systému

interpretovat historicko-politické události na základě znalosti systémových charakteristik mezinárodního systému v jednotlivých etapách

používat adekvátní termíny odpovídající pojmosloví oboru v českém a anglickém jazyce

Obecné způsobilosti - před zahájením studia předmětu je student schopen:

bc. studium: své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje,

bc. studium: efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení,

Vyučovací metody

Odborné znalosti - pro dosažení odborných znalostí jsou užívány vyučovací metody:

Přednáška s diskusí,

Samostudium,

Odborné dovednosti - pro dosažení odborných dovedností jsou užívány vyučovací metody:

Analyticko-kritická práce s textem,

Prezentace práce studentů,

Samostatná práce studentů,

Seminární výuka (diskusní metody),

Obecné způsobilosti - pro dosažení obecných způsobilostí jsou užívány vyučovací metody:

Analyticko-kritická práce s textem,

Prezentace práce studentů,

Samostatná práce studentů,

Výsledky učení

Odborné znalosti - po absolvování předmětu prokazuje student znalosti:

charakterizovat procesy tvorby zahraniční politiky státu

klasifikovat prostředky a typy zahraniční politiky státu

rozlišit základní čtyři hladiny analýzy zahraniční politiky

vyjmenovat základní teoretické pohledy na zahraniční politiku státu

Odborné dovednosti - po absolvování předmětu prokazuje student dovednosti:

analyzovat zahraniční politiku vybraného státu v určitém období

samostatně analyzovat veřejně-politické dokumenty upravující zahraniční politiku státu

vymežit základní trendy ve vývoji zahraničních politik světových mocností

zhodnotit chování státu v mezinárodním prostředí na základě využití adekvátního teoreticko-metodologického nástroje

zvolit vhodnou hladinu analýzy pro vhodnou událost či proces

Obecné způsobilosti - po absolvování předmětu je student schopen:

bc. studium: samostatně získávají další odborné znalosti, dovednosti a způsobilosti na základě především praktické zkušenosti a jejího vyhodnocení, ale také samostatným studiem teoretických poznatků oboru,

bc. studium: srozumitelně a přesvědčivě sdělují odborníkům i laikům informace o povaze odborných problémů a vlastním názoru na jejich řešení,

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Mezinárodní vztahy - teritoriální studia	Bakalářský	Prezenční	Mezinárodní vztahy - teritoriální studia	1	21-1,2,3	2023	Povinné předměty	A	2	ZS
Politologie	Bakalářský	Prezenční	Mezinárodní vztahy - teritoriální studia	1	20-4	2023	Povinné předměty	A	2	ZS